

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet

1. Wat is de aanleiding?

Het kabinet wil komen tot een bundeling en vereenvoudiging van wet- en regelgeving op het gebied van het omgevingsrecht. Op basis van deze opgave is de Omgevingswet vastgesteld. De Omgevingswet wordt verder uitgewerkt in vier algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) te weten het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving, het Besluit activiteiten leefomgeving en het Besluit bouwwerken leefomgeving. De Aanvullingswet bodem Omgevingswet (hierna: Aanvullingswet en het Aanvullingsbesluit bodem Omgevingswet (hierna: Aanvullingsbesluit) vullen de Omgevingswet respectievelijk de vier AMvB's aan met specifieke bodemregelgeving. Met de inwerkingtreding van het nieuwe stelsel wordt de Wet bodembescherming en het grootste deel van de onderliggende regelgeving ingetrokken.

2. Wie zijn betrokken?

Bij de totstandkoming van het Aanvullingsbesluit zijn de decentrale overheden (gemeenten, provincies en waterschappen), uitvoeringsorganisaties zoals RWS en ProRail, en de departementen van BZK, LNV, SZW, JenV, FIN, EZK en OC&W betrokken. Daarnaast is gesproken met diverse organisaties zoals VNO/NCW, MKB-Nederland en VEWIN.

3. Wat is het probleem?

De Wet bodembescherming en de daarbij behorende uitvoeringsregels bevat een samenstel van diverse instrumenten dat niet meer goed toegesneden is op de nieuwe fase van het bodembeheer, als de grootste en meest urgente verontreinigingen zijn aangepakt. Door het sectorale karakter van de bodemregels is de aansluiting tussen ruimtelijke ordening en waterbeleid enerzijds en de omgang met historische verontreinigingen anderzijds onvoldoende binnen de huidige kaders van de Omgevingswet en de daarbij behorende besluiten gerealiseerd.

4. Wat is het doel?

Het uitgangspunt van het Nederlandse bodembeleid is het waarborgen van de gebruikswaarde van de bodem (en het daarin aanwezige grondwater) en het faciliteren van het duurzaam gebruik van bodem, grond en baggerspecie. Dit is vastgelegd in de Aanvullingswet en wordt verder uitgewerkt in dit Aanvullingsbesluit.

Door de bodemregelgeving op te nemen in het stelsel van de Omgevingswet ontstaat in het nieuwe stelsel een consistente, bruikbare set aan regels, procedures en normen voor de omgang met de bodem.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Volgens de Grondwet is de zorg van de overheid gericht op de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu (artikel 21) en treft ze maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid (artikel 22 eerste lid). Met de betrekking tot bodem geven de regels zoals ze nu opgenomen worden in de het stelsel van de Omgevingswet hieraan nadere invulling.

Daar komt bij dat overheidsinterventie noodzakelijk is om te voorkomen dat iedereen (zowel burgers als bedrijven) uit eigenbelang afziet van gedrag dat nodig is in het algemeen belang. Mede daarom is vanuit meerdere invalshoeken ook behoefte aan wettelijke kaders, onder andere om een *level playing field* in de markt te creëren.

6. Wat is het beste instrument?

De Omgevingswet geeft opdracht om regels te stellen bij AMvB. Bij de uitwerking in het Aanvullingsbesluit is waar mogelijk steeds gekozen voor het minst belastende instrument, zoals een algemene regel in plaats van een vergunning of voor de minst belastende invulling van het instrument. In een aantal geval is gekozen om geen regels te stellen of om de regels dichter bij de burger te brengen en op te nemen in het omgevingsplan van de gemeente.

7. Wat zijn de regeldrukeffecten voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Er komt meer verantwoordelijkheid bij eigenaren en initiatiefnemers van activiteiten in de fysieke leefomgeving. Daar tegenover staan eenvoudiger (algemene) regels, meer mogelijkheden tot maatwerk en snellere procedures.

De formele, externe toetsing op de gevolgen vindt gelijktijdig plaats met deze consultatie. In het najaar/Q4 zal dit voor dit besluit inzicht geven in onder meer de financiële effecten, de gevolgen voor de rechtspraak, de milieugevolgen en de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid.